frederik stokvik a

ANNONSE

Oslo S

Roper varsko. Mener «alle» har glemt én ting om Oslo S-planene: – Jøss, har dette vært i Oslo?

Det er fremdeles ukjent hva som vil skje med Oslo S. Foto: Helene Halvorsen Rossholt / Avisa Oslo

Av Helene Halvorsen Rossholt og Katharina Mortensen

Oppdatert: 01.10.25 12:28
Publisert: 13.09.25 00:01

Kopier

Kommer med drastisk motforslag til Bane Nors høyhusplaner.

Bane Nor Eiendom drømmer om en helt ny sentralstasjon. For å få det til, vil de bygge et høyhus på 100 meter.

Jon-Erik Lunøe, administrerende direktør i Bane Nor, har vært tydelig på at høyhuset er en forutsetning for oppgraderingen av stasjonen.

Men forslaget har møtt mye motstand.

Hovedbanens endestasjon står klar i 1854, og får navnet Hovedbanestasjonen. Stasjonen ble tegnet av Heinrich E. Schirmer og Wilhelm von Hanno, og var i rød teglstein.

Foto: Knud Knudsen (1871) / Oslo Bymuseum

Plasseringen var slett ikke tilfeldig. Stasjonen skulle nemlig ligge i en rett linje fra slottet.

I 1872 åpnet Vestbanestasjonen i Vika, da byttet

Hovedbanestasjonen navn til Østbanestasjonen.

I 1882 sto «nye Østbanestasjonen» ferdig. Da forsvant den røde teglsteinen, og hallen fikk to nye fløyer i pusset tegl ut mot havna og ut mot Karl Johan.

ANNONSE

I 1980 åpnet Oslo sentralbanestasjon, som vi i dag kjenner som Oslo S. Samme år ble Oslotunnelen åpnet, slik at togene

kunne kjøre mellom øst og vest.

I 1986 ble Østbanehallen gjort om til et kjøpesenter. Slik var

det frem til 2013.

Da startet restaureringen av Østbanehallen. I 2015 åpnet den

nye Østbanehallen, slik vi kjenner den i dag.

Hvis Bane Nor får det som de vil, kan dette bli den neste

utviklingen av Oslo S og Østbanehallen.

Men hvis én mann får det som han vil, kan vi gå tilbake til da

stasjonen så slik ut.

Plan- og bygningsetaten (PBE) er svært kritiske til høyhusplanene.

Så kritiske at de for ett år siden stoppet forslaget, til stor frustrasjon fra Bane Nor, som mente det hele var en «demokratisk kortslutning» fordi «byens borgere nektes en offentlig debatt om planen for utvikling av Norges viktigste knutepunkt».

I mai uttalte også Rådet for byarkitektur seg negativt til planene.

De er enig med PBE i at en slik plassering «vil innebære en varig endring i byens struktur og identitet som ikke kan anbefales.»

Et helt nytt forslag

Ny Urbanisme Norge har kommet med et motforslag som skal ta stasjonen tilbake til fordums prakt.

– Østbanestasjonen og portalen er en viktig del av Oslos identitet, i likhet med Frognerseteren, slottet og Stortinget. Dessverre har dette gått under radaren til de fleste, sier Frederik Stokvik, grunnlegger av Ny Urbanisme Norge.

Frederik Stokvik
Grunnlegger av Ny Urbanisme Norge
←

Med illustrasjonen ønsker han å vise folk hvordan det kunne sett ut, dersom en rekonstruerer portalen inn i dagens omgivelser. Han mener at den yngre generasjonen ikke har et forhold til at stasjonen en gang så slik ut.

ANNONSE

– Flere sier «Jøss, har dette vært i Oslo?». De har ikke sett noe lignende, sier Stokvik.

Ny Urbanisme Norge foreslår å tilbakeføre Østbanehallen til å se slik ut. Foran ser en spor 18 og 19. Foto: Illustrasjon: Frederik Nygård Stokvik, Ny Urbanisme Norge

Han husker selv følelsen av å ta toget inn til Oslo. Det føltes storslagent.

– Så hvorfor ikke implementere dette i planene? Jeg tror det vil skape mer gehør hos folk. La Østbanehallen bli komplett, som et symbol på stolthet, historie og ikke minst kvalitet, sier Stokvik.

Han mener at vi som hovedstad burde ha denne typen historie tilgjengelig på hovedjernbanestasjonen.

Hvilket forslag liker du best?

Det klassiske forslaget.	77 %
Bane Nor sitt forslag.	15 %
Ingen av forslagene.	8 %

Totalt **2 031** stemmer. Kun verifiserte brukere har kunnet avgi stemme.

Vil ha noe vakkert

– Dette handler om «byreparasjon». Jeg tør å påstå at det er en av Europas vakreste portaler. Tenk hvor bra det ville vært om dette kunne komme frem igjen, sier Stokvik.

Stokvik synes ikke at et høyhus har noe å gjøre på Oslo S. Men dersom Bane Nor skulle vist seg villige til å gjøre førsteetasjen i klassisk stil, tenker han at de like gjerne kan gjøre hele bygget mer klassisk.

– Vær så snill å gi oss noe vakkert å se på. Glassflater og vanlige, rette vinduer, det er ikke fasader som snakker verken byen eller folk - og det gjør Østbanehallen veldig liten, sier Stokvik.

Slik vil inngangen til stasjonen mellom Flytoget og Østbanehallen kunne se ut dersom Bane Nor får det som de vil. Foto: Reiulf Ramstad Arkitekter

Bane Nor sier til Avisa Oslo at de har klaget på vedtaket til PBE, og den endelige beslutningen ligger nå hos politikerne på rådhuset.

ANNONSE

– Hvis vi får offentlig ettersyn, kan vi bearbeide prosjektet videre etter høringen. Bygningens form, arkitektonisk utrykk og innhold kan endres, så lenge vi får et økonomisk bærekraftig prosjekt. Uten offentlig ettersyn vil planprosessen stoppe opp og vi kommer ikke videre med forslaget vårt. Konsekvensen er at vi skrinlegger prosjektet, sier Anne-Line Ottesen, samfunnskontakt i Bane Nor.

Planforslaget kort forklart:

Nye Oslo S er et prosjekt med både utvikling av stasjonsarealer, kommersielle funksjoner på stasjonen, tilrettelegging for fremtidig gjennomgående spor 14 og 15 og eiendomsutvikling med høyhuset Nordisk Lys. Prosjektet som ligger til grunn for planforslaget har følgende hoveddeler:

– Hva tenker dere om oppfordringen til å gi Oslo «noe vakkert»?

– Vi vil gjerne gi Oslo noe vakkert. Vi har foreslått ulik arkitektur og utforming av bygget i de to alternativene i planforslaget vårt. Får vi offentlig ettersyn, kan vi fortsette dialogen om hvordan vi kan utvikle prosjektet så det blir Oslos nye stolthet, sier Ottesen.

Nedgangen til Flytoget vil kunne se slik ut i fremtiden. Inngangen til Østbanehallen er til høyre. Foto: Reiulf Ramstad Arkitekter

Lite sannsynlig løsning

Bane Nor har sett motforslaget til Ny Urbanisme Norge. De mener at løsningen ikke er en historisk riktig fremstilling av Østbanen slik den var før.

– Mange forhold må ivaretas for at stasjonen skal kunne fungere tilfredsstillende. Derfor er det vanskelig å ta stilling til et forslag basert på kun en illustrasjon, sier Ottesen.

ANNONSE

Bane Nor mener også at det i motforslaget også er fjernet mye areal for publikum og andre publikumsfunksjoner, sammenliknet med dagens Flytogterminal. Dette mener de vil gjøre det at det ikke er et økonomisk grunnlag for å gjennomføre et slikt prosjekt.

– Dessuten vil det ikke være ønskelig å åpne opp hele Østbanehallen så den får utetemperatur hele året. Da vil ikke dagens aktivitet og tilbud i Østbanehallen kunne opprettholdes. Et stasjonsprosjekt må oppfylle grunnleggende mål og funksjonsbehov, og kostnadene må stå i forhold til hva man oppnår. Ut fra den tilsendte illustrasjonen virker det ikke som dette gir en fullgod løsning for stasjonen, sier Ottesen.

Forslag på 82 meter høyt bygg sett fra perrongene. Foto: Reiulf Ramstad Arkitekter

Ikke et alternativ til et kontorbygg

Byråd for byutvikling, James Stove Lorentzen, har også sett motforslaget. Han synes det er fint at folk engasjerer seg.

– Når det er sagt ser jeg ikke at dette forslaget er et alternativ til et stort kontorbygg, men ser heller ut til å være et forslag til et inngangsparti, sier Lorentzen.

James Stove Lorentzen (H)
Byråd for byutvikling

Han påpeker samtidig at det ikke er fritt frem å bygge høyt.

ANNONSE

Byråden er i dialog med Bane Nor og andre aktører i området rundt Oslo S. Han mener at området er viktig for både innbyggere og tilreisende.

– For mange er Oslo S og Jernbanetorget det første møtet med Oslo, og det skal oppleves hyggelig å komme hit både for innbyggere og besøkende, sier Lorentzen.

LES OGSÅ:

LES OGSÅ

Sier nei til høyhus på Oslo S. Mener Operaen blir overkjørt: – Svært uheldig

LES OGSÅ

Går ut mot planene på Bryn: – Se for deg at du legger Postgirobygget ned på bakken

LES OGSÅ

Vil nekte Thon å rive historisk bygård. Frykter torpedering av planene